

8.55x35.86	1	עמוד 13	הארץ - כותרת	04/07/2021	77897304-5
בנימין זאב הרצל - בהקשר לצינו - 80790					

אנטישמיות? במצפה רמון?

דימיטרי שומסקי

מי שיעיין מקרוב בדרכו של תיאודור הרצל אל הרעיון הצינוני בשלהי המאה ה-19, לא יוכל שלא להבחין בתדהמתו הרבה של הליברל הווינאי הזה, כאשר עמד על כך שלמרות הישגיהן המרשימים של הנאורות וההשכלה במערב ובמרכז אירופה בת זמנו, "שאלת היהודים" מיאנה לעבור מן העולם.

בדומה לליברלים אירופים רבים בני זמנו, הרצל השלה את עצמו במשך שנים רבות, שבחלוף יותר ממאה שנה מאז המהפכה הצרפתית, ולנוכח מה שנראה כמצעד הניצחון של האמנציפציה היהודית במערב – שנאת היהודים נהפכה לשריד שולי ולא רלוונטי של ימי הביניים החשוכים. התפרצותה של האנטישמיות המודרנית, הבתראמנציפטורית, כתופעה פוליטית רחבת היקף בחברה האירופית, התזירה אותו לקרקע המציאות וגרמה לו להכיר בכך שהחזון האזרחי-הליברלי בכלל, וחלום השוויון המלא של היהודים בפרט, למעשה רחוקים מאוד מלהתגשם.

אם יש כיום מי שנוטים להתפעם מכברת הדרך שעשה המאבק על זכויות הלהט"ב בישראל בדור האחרון, מן הדין שדברי ההבל והבלע של ראש מועצת מצפה רמון, רוני מרום, נגד קיום מצעד הגאווה הראשון ביישוב ידליקו להם את אותה נורת אוהרה שנדלקה להרצל עם הופעת האנטישמיות המודרנית. כי אין ספק שמכתבו של מרום, "להט"ב – עמדתי כראש מועצת מצפה רמון", הנוסף להט"בופוביה עטופה בלא בושה ברטוריקת רב-תרבותיות, מייצג את דעתם של רבים מקרב אזרחי ישראל מכל הקבוצות והמגזרים – בדיוק כפי שאנשי ציבור אנטישמים בני זמנו של הרצל ייצגו בעמדותיהם את הדעות שרווחו בקרב המוני העם.

בתערוכת של בורות, פחד מן השונה ושנאת האחר, ישראלים רבים, רבים מדי, עדיין סבורים כמו מרום שמצעדי הגאווה נועדו להתגרות ברוב הלא-להט"בי ולהשליט עליו את ה"רעיון" של דגם היחסים החד-מיניים, בשעה שמטרתם של מצעדים אלה היא להניף את דגל השחרור החברתי הלא מובן מאליו של קבוצות שבמשך עידן עידנים, ולרוב עד עצם היום הזה, סובלות מהשפלה, אפליה ודיכוי במכלול תחומי החיים. ישראלים רבים, רבים מדי, מוכנים כמו מרום "לסכול" את קיומם של הלהט"ב, אבל בהצנע, בתנאי שיכירו "שהם יוצאים מן הכלל", ומתוך הכרה עצמית זו בחריגותם החברתית יסתלקו להם, בבושת פנים וראש מורכן, מן המרחב הציבורי ה"נורמטיבי".

ההשתלחות של ראש מועצת היישוב הדרומי בלהט"ב, מזכירה בסגנונה את שנאת היהודים המודרנית באירופה בתקופתו של הרצל

הדמיון שבין מתקפת השנאה של מרום נגד הקהילה הגאה לאנטישמיות הפוליטית בזמנו של הרצל, מרתק מבחינה עיונית ומחריד מבחינה אזרחית וציבורית. אחת מטענות היסוד של האנטישמיות המודרנית היתה, כי אין בדעתם של היהודים להסתפק באמנציפציה, אלא מטרתם הסמויה היא להשליט את "רוח היהדות" על העמים האירופיים, ולמוטט אותם מבפנים. גם יורשם הרוחני הלא-מודע ממצפה רמון סבור שלקהילת הלהט"ב יש מטרות גלויות וסמויות. המטרה הגלויה היא שוויון זכויות מלא, אך המטרה הסמויה היא "פירוק הסולידריות החברתית באמצעות 'אתגור' שלושת הגורמים המלכדים בחברה האנושית – דת, לאום ומשפחה". זהו העתק כמעט מדויק של העלילות האנטישמיות בדבר היהודים כמחריבי האחדות הפנימית של האומות הנוצריות.

הדמיון בין השיח הלהט"בופובי כדוגמת זה שמפיץ מרום לבין האנטישמיות המודרנית האירופית, ניכר גם ברמה הפוליטית המעשית – ומכאן נובעת סכנתו הממשית, שראוי לתת עליה את הדעת. בשעה שהמפלגות האנטישמיות במערב אירופה ובמרכזה בימי הרצל שאפו להתזיר את היהודים, באופן מטאפורי, לגטאות, על מנת להגן על אומותיהן מפני "השחתת רוחן" בידי היהדות, הן חתרו להשליט על חברותיהן משטר שמנוגד לעקרונות החירות והשוויון, אשר יהיה מבוסס על יסודות אתנו-לאומניים וקלריקליים.

כאשר מרום חולם להחזיר את הלהט"ב לארון מבחינה ציבורית, הוא רואה לנגד עיניו חזון סוציו-פוליטי רחב יותר, שבמרכו שובן והנצחתן של היררכיות מגדריות, דתיות וחברתיות. בכך, שלא מדעת כנראה, הוא מצטרף לצבא הפופוליסטים הלהט"בופובים הכלי-עולמי, שבראשו עומדים כיום ויקטור אורבן וולדימיר פוטיין.

לנוכח ההקשר הפוליטי הרחב והעמוק של דברי הפוטיניסט ממצפה רמון נגד קהילת הלהט"ב, אסור לעבור עליהם לסדר היום. האגודה למען הלהט"ב הוקיעה את מרום בלשון ברורה וחד-משמעית, על הכשרת שנאה והסתה נגד הקהילה הגאה ביישוב, אולם בכך אין די. בעולמנו הדיגיטלי, שבו למילים נודעת עוצמה אדירה, במיוחד בשל תפוצתן המיידית והרחבה, חשוב שהקהילה הגאה תקבל גיבוי גלוי ופומבי מנציגי הציבור ומסמלי הממלכתיות המרכזיים של מדינת ישראל. על ראש הממשלה, נפתלי בנט, ועל נשיא המדינה, ראובן ריבלין, לגנות ללא סייג את שאיפתו הבזויה והבלתי מתקבלת על הדעת של ראש מועצת מצפה רמון להרחיק את הקהילה הגאה מהמרחב הציבורי הישראלי.